

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«Середня освіта: історія. Українознавство»

другого рівня вищої освіти

на здобуття освітнього ступеня магістра

за спеціальністю 014 Середня освіта

предметною спеціальністю 014.03 Середня освіта (Історія)

галузі знань 01 Освіта / Педагогіка

**Кваліфікація: Магістр освіти з історії. Викладач історії та
українознавства. Учитель історії та українознавства.**

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ

РАДОЮ ІДГУ

Голова вченої ради _____ **Я. В. Кічук**
(протокол № 9 від «05» _____ 05 _____ **2017** р.)

Освітня програма вводиться в дію з 01.09 **2017** р.

Ректор _____ **Я. В. Кічук**
(наказ № 76 від «07» _____ 06 _____ **2017** р.)

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

1. Навчально-методична рада ІДГУ

протокол № 9 від «25» травня 2017р.

Голова навчально-методичної ради ІДГУ Н. М. Кольцун Кольцун Н. М.

2. Вчена рада факультету української філології та соціальних наук

протокол № 7 від «26» квітня 2017р.

Голова вченої ради факультету Л. В. Чорна Чорна Л. В.

3. Навчально-методична рада факультету української філології та соціальних наук

протокол № 3 від «29» березня 2017р.

Голова навчально-методичної ради факультету І. Б. Циганок Циганок І. Б.

4. Кафедра української і всесвітньої історії та культури

протокол № 9 від «22» березня 2017р.

Завідувач кафедри В. Г. Церковна Церковна В. Г.

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою у складі:

1. Керівник проектної групи (гарант освітньої програми): **Гончарова Наталія Олександрівна**, кандидат історичних наук, доцент кафедри української і всесвітньої історії та культури;
2. **Циганенко Лілія Федорівна**, доктор історичних наук, професор, проректор з науково-педагогічної роботи ІДГУ;
3. **Дроздов Віктор Володимирович**, кандидат історичних наук, доцент кафедри української і всесвітньої історії та культури.

Інформація про зовнішню апробацію:

Рецензент: **Ігнатенко Марина Миколаївна**, доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри загальної історії, правознавства і методик навчання ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет ім. Г. Сковороди».

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності 014 Середня освіта (за предметною спеціальністю 014.03 Середня освіта (Історія))

<i>1 – Загальна інформація</i>	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Ізмаїльський державний гуманітарний університет, факультет української філології та соціальних наук, кафедра української і всесвітньої історії та культури
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Магістр, кваліфікація: магістр освіти з історії. Викладач історії та українознавства. Учитель історії та українознавства
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма другого (магістерського) рівня вищої освіти «Середня освіта: історія»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання – 1 рік 4 місяці
Наявність акредитації	Акредитаційна комісія України Сертифікат про акредитацію серія НД-IV № 1658469 від 02.07.2013 р.
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень
Передумови	Наявність ступеня бакалавра або магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста)
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	01.07.2018
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://idgu.edu.ua/ects
<i>2 – Мета освітньої програми</i>	
Програма призначена для підготовки конкурентоспроможного фахівця-історика з глибокими фундаментальними знаннями та навичками міждисциплінарного історичного дослідження, здатного будувати свою діяльність на основі креативного та творчого підходу, вирішувати завдання інноваційного та дослідницького характеру в галузі історії та методики викладання історії у закладах середньої та вищої освіти, забезпечувати зв'язок між історичною наукою і суспільною свідомістю у науковій та педагогічній діяльності	
<i>3 – Характеристика освітньої програми</i>	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	Освіта/Педагогіка / Середня освіта / Історія
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Спеціальна освіта в галузі середньої освіти за предметною спеціальністю «Історія», що орієнтована на поєднання високої професійної компетентності у галузі історії зі здатністю до

	впровадження і використання сучасних методів викладання історії в навчальних закладах різних типів та рівнів, проектування і здійснення освітнього процесу в закладах середньої та вищої освіти
Особливості програми	Програма поєднує теоретичний зміст предметної області з можливістю опанування інноваційних методик викладання історії та українознавства, їх практичного застосування в освітньому процесі. Програма містить два види практики: науково-педагогічну та науково-дослідну
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Магістр освіти з історії може займати первинні посади згідно з Національним класифікатором України «Класифікатор професій» ДК 003:2010: 2310.2 Викладач вищого навчального закладу 2320 Викладач професійно-технічного навчального закладу 2320 Викладач середнього навчального закладу 2331 Вчитель загальноосвітнього навчального закладу 2351.1 Молодший науковий співробітник (методи навчання) 2351.2 Викладач (методи навчання) 2351.2 Вихователь-методист 2431.1 Молодший науковий співробітник (архівна справа, музеєзнавство) 2433.1 Молодший науковий співробітник (історія) 2443.2 Історик 2443.2 Консультант з питань історії
Подальше навчання	Мають право продовжити навчання на третьому освітньо-науковому рівні вищої освіти
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване навчання; персоналізований підхід до кожного студента; зорієнтованість на вирішенні індивідуальної навчальної проблеми. Організаційні форми: лекції, семінари, індивідуальні заняття, самостійна робота, практична робота, підготовка кваліфікаційної роботи.
Оцінювання	Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за чотирибальною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно), 2-рівнева шкалою (зараховано / незараховано), 100-бальною шкалою. Форми контролю: поточний, проміжний (модульний), підсумковий (семестровий), захист практик, атестаційний екзамен, захист кваліфікаційної роботи.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі та проблеми в галузі освіти й історії, методики викладання історії в закладах середньої та вищої освіти, в процесі різнопланової фахової діяльності або у процесі навчання, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Здатність до цілеспрямованого накопичування знання, самостійного пошуку та опрацювання інформації ЗК 2. Здатність планувати й організувати дослідження за прикладною тематикою (окремих практичних питань), узагальнювати отримані результати, оформлювати і

	<p>презентувати власні наукові здобутки відповідно до чинних вимог</p> <p>ЗК 3. Здатність застосовувати набуті знання та навички у практичних ситуаціях, виявляючи ініціативу та підприємливість</p> <p>ЗК 4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації</p> <p>ЗК 5. Здатність налагоджувати міжособистісні стосунки, виробляти власну стратегію і тактику соціальної поведінки, професійної діяльності з урахуванням інтересів групи (колективу)</p>
<p>Фахові компетентності спеціальності (ФК)</p>	<p>ФК 1. Здатність виявляти та опрацьовувати історичні джерела різних видів, аналізувати наукові тексти та узагальнювати цю інформацію</p> <p>ФК 2. Здатність здійснювати історичні дослідження з визначеної тематики, в тому числі використовуючи методологічний інструментарій інших гуманітарних наук, застосовуючи інформаційно-комунікативні технології та інформаційні бази даних</p> <p>ФК 3. Здатність проектувати і здійснювати освітній процес з урахуванням сучасної соціокультурної ситуації і рівня розвитку особистості</p> <p>ФК 4. Здатність брати участь у дискусії з певної наукової проблеми, у різних формах наукової комунікації</p> <p>ФК 5. Здатність відрізнити специфіку у підходах до вирішення проблем в галузі історії представників різних наукових напрямів та шкіл, критично осмислювати новітні досягнення історичної науки</p> <p>ФК 6. Здатність використовувати основи теорії і методології освіти у професійній діяльності</p> <p>ФК 7. Здатність застосовувати принципи та методи педагогіки і психології у навчально-виховному процесі у закладах середньої та вищої освіти</p> <p>ФК 8. Здатність застосовувати сучасні методи викладання історії та суміжних дисциплін у вищих навчальних закладах</p> <p>ФК 9. Здатність застосовувати поглиблені знання з українознавства та використовувати інноваційні методики навчання українознавства в педагогічній діяльності</p>
<p>7 – Програмні результати навчання</p>	
<p>Знання та розуміння</p>	<p>ПРН 1. Запам'ятовувати або відтворювати глибокі знання в галузі історії з позначенням новацій останнього часу</p> <p>ПРН 2. Знати специфіку розвитку історичного пізнання в конкретні історіографічні періоди, в тому числі й на сучасному етапі</p> <p>ПРН 3. Знати загальні положення системи нормативно-правового регулювання вищої освіти в Україні, методологічні основи організації навчального процесу та психолого-педагогічної діагностики розвитку різних категорій студентів, форми і методи викладання історії у вищій школі</p> <p>ПРН 4. Знати сучасні тенденції розвитку національної школи, завдання профільного навчання учнів, методики профільного навчання з історії в старшій школі</p> <p>ПРН 5. Розуміти та інтерпретувати основні теоретичні та методологічні проблеми сучасної історичної науки</p>

	<p>ПРН 6. Розуміти та інтерпретувати вибір методології та методів при здійсненні власного дослідження</p> <p>ПРН 7. Розуміти та визначати шляхи розв'язання педагогічних, навчально-виховних та науково-методичних завдань з урахуванням вікових та індивідуально-типологічних відмінностей учнів і студентів,</p>
Застосування знань та розуміння	<p>ПРН 8. Пояснювати взаємозв'язки між процесами у минулому та на сучасному етапі, оцінювати альтернативні варіанти інтерпретації основних тенденцій та особливостей історичного розвитку людства у певні історичні періоди</p> <p>ПРН 9. Аналізувати взаємозв'язки між позицією професійного історика та пануючими у суспільстві поглядами на минуле</p> <p>ПРН 10. Аналізувати явища та процеси світової історії з урахуванням сучасних теорій суспільного розвитку</p> <p>ПРН 11. Визначати інформаційний потенціал конкретних історичних джерел при вирішенні певної наукової проблеми</p> <p>ПРН 12. Розробляти навчально-методичну документацію з історії, моделювати навчально-виховний процес, прогнозувати процес засвоєння студентами програмного матеріалу та можливі труднощі у процесі роботи</p> <p>ПРН 13. Творчо вирішувати педагогічні й методичні завдання в процесі навчання і виховання учнів і студентів, обирати оптимальний варіант педагогічного рішення та використовувати різноманітні форми і методи навчання, прогресивні методи керівництва навчальною, виховною та іншими видами діяльності</p> <p>ПРН 14. Застосовувати нові ідеї, пропозиції, освітні практики з метою цілеспрямованого вдосконалення, безперервного і самоорганізованого навчання</p> <p>ПРН 15. Використовувати знання з історії та суміжних дисциплін при викладанні курсів з українознавства в середніх та вищих закладах освіти, застосовувати новітні форми і методи навчання українознавства</p>
Формування суджень	<p>ПРН 16. Визначати соціальні функції історика в нових умовах, встановлювати ефективну комунікацію з представниками інших гуманітарних та природничих наук</p> <p>ПРН 17. Обґрунтувати мету та завдання власного дослідження з урахуванням актуальних проблем сьогодення, визначати вплив на хід та результати дослідження традицій певних наукових шкіл</p> <p>ПРН 18. Критично оцінювати ступінь розробленості дослідницької проблеми та отриманих результатів фахівцями, узагальнювати результати власного дослідження</p>
Комунікація	<p>ПРН 19. Виявляти повагу до різноманітних національних спільнот як невід'ємної складової історії України, співпрацювати з носіями різних історичних і культурних цінностей</p> <p>ПРН 20. Створювати умови для комунікації із представниками наукових, громадських, релігійних і національно-культурних організацій</p> <p>ПРН 21. Практикувати дотримання етичних принципів ведення дискусій та оприлюднення результатів наукової праці</p>

Автономія і відповідальність	<p>ПРН 22. Відповідати сучасним вимогам до організації навчального процесу, поширювати кращий досвід професійної діяльності</p> <p>ПРН 23. Виявляти самостійність і соціальну відповідальність, громадянські та патріотичні чесноти при виконанні функціональних обов'язків</p> <p>ПРН 24. Переглядати результати власної праці та визнавати власну відповідальність за свої вчинки</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	<p>Проведення лекцій з навчальних дисциплін науково-педагогічними працівниками, які мають науковий ступінь та/або вчене звання, складає більш ніж 50% від загальної кількості годин (які мають науковий ступінь доктора наук або вчене звання професора – більш ніж 25%); науково-педагогічних працівників, які є визнаними професіоналами з досвідом роботи за фахом в дослідницькій, управлінській, інноваційній або творчій сферах діяльності – більш ніж 15%</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Забезпеченість аудиторним фондом, комп'ютерними робочими місцями, лабораторіями, необхідними для виконання навчальних планів; мінімальний відсоток кількості аудиторій з мультимедійним обладнанням відповідає ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності. Наявність соціально-побутової інфраструктури: бібліотеки, у тому числі читального залу; пунктів харчування актового залу; спортивного залу; спортивних майданчиків; медичного пункту. Забезпеченість здобувачів вищої освіти гуртожитком – 100%</p>
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Інформаційне забезпечення: бібліотечний ресурс (фахова література, вітчизняні та закордонні фахові періодичні видання, в тому числі в електронному вигляді), електронний репозитарій, доступ до баз даних періодичних наукових видань, наявність веб-сайту ІДГУ, наявність електронного ресурсу Google Suite for Education. Навчально-методичне забезпечення: опис освітньої програми, початковий план, робочий навчальний план, робочі програми, комплекси навчально-методичного забезпечення, навчальні матеріали з кожної дисципліни навчального плану, програми практичної підготовки, робочі програм практик, методичні матеріали для проведення атестації здобувачів</p>
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	<p>Підвищення кваліфікації (стажування) науково-педагогічних працівників у вітчизняних ВНЗ</p>
Міжнародна кредитна мобільність	<p>Universitatea Dunarea de Jos (Галац, Румунія) – угоди щодо семестрового академічного обміну, проведення спільного (паралельного) навчання і видачі дипломів, стажування науково-педагогічних працівників</p>
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	<p>Наявна можливість для фізичних осіб</p>

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1.	Методологія та організація наукових досліджень	4	залік
ОК 2.	Психологія та педагогіка вищої школи	5	екзамен
ОК 3.	Методика викладання історії у ВНЗ	5	екзамен
ОК 4.	Теорія та методологія історії	5	екзамен
ОК 5.	Методика навчання історії в профільній школі	5	екзамен
ОК 6.	Науково-педагогічна практика	6	захист практики
ОК 7.	Науково-дослідна практика з підготовкою кваліфікаційної роботи	15	захист практики
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		45	
Вибіркові компоненти ОП			
<i>Вибірковий блок 1 (вибір факультету)</i>			
ВБ 1.1.	Українознавство та методика його навчання	6	екзамен
ВБ 1.2.	Регіональна історія України	5	залік
ВБ 1.3.	Українська етнологія	5	екзамен
ВБ 1.4.	Актуальні проблеми сучасної світової та вітчизняної історіографії	5	екзамен
<i>Вибірковий блок 2 (вільний вибір студента)</i>			
ВБ 2.1.	Менеджмент в освіті / Педагогічна інноватика	3	залік
ВБ 2.2.	Історія пострадянських країн / Етнодемографічні процеси сучасного світу	3	залік
ВБ 2.3.	Бессарабське питання в європейській дипломатії (XIX-XX ст.) / Традиційні культури етносів Українського Подунав'я	3	залік
ВБ 2.4.	Дворянство в історії та культурі України / Макро-, мікро- і мета історія	3	залік
ВБ 2.5.	Історична урбаністика / Друга світова війна: проблеми вивчення та інтерпретації	3	залік
ВБ 2.6.	Інноваційні технології у навчанні історії / Регіоназнавство у шкільних курсах історії	3	залік
ВБ 2.7.	Український фольклор / Природа і екологія України	3	залік
ВБ 2.8.	Історія державної символіки України / Історія української діаспори	3	залік
Загальний обсяг вибірових компонент:		45	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		90	

2.2. Структурно-логічна схема ОП

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми спеціальності 014.03 «Середня освіта (Історія)» проводиться у формі кваліфікаційного екзамену й публічного захисту кваліфікаційної роботи та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня магістра із присвоєнням кваліфікації: Магістр освіти з історії. Викладач історії. Учитель історії.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ВБ 1.1	ВБ 1.2	ВБ 1.3	ВБ 1.4	ВБ 2.1	ВБ 2.2	ВБ 2.3	ВБ 2.4	ВБ 2.5	ВБ 2.6	ВБ 2.7	ВБ 2.8
ЗК 1	•		•	•			•		•	•	•		•	•	•	•	•		•
ЗК 2	•			•			•									•			
ЗК 3		•			•	•		•				•						•	
ЗК 4	•	•	•		•	•						•						•	•
ЗК 5	•	•	•		•	•				•		•						•	
ФК 1				•			•		•	•	•		•	•	•	•	•		
ФК 2				•			•		•		•					•	•		
ФК 3		•	•		•	•		•			•	•						•	
ФК 4	•			•			•		•		•		•	•	•	•	•		•
ФК 5				•			•		•	•	•		•	•	•	•	•		•
ФК 6		•	•		•	•						•						•	
ФК 7		•	•		•	•						•	•					•	•
ФК 8			•		•	•		•				•						•	•
ФК 9						•		•	•	•					•	•		•	•

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ВБ 1.1	ВБ 1.2	ВБ 1.3	ВБ 1.4	ВБ 2.1	ВБ 2.2	ВБ 2.3	ВБ 2.4	ВБ 2.5	ВБ 2.6	ВБ 2.7	ВБ 2.8
ПРН 1				•					•	•	•		•	•	•	•		•	•
ПРН 2				•			•				•				•	•			
ПРН 3		•	•		•	•						•					•		
ПРН 4		•	•		•	•						•					•		
ПРН 5				•			•		•	•	•				•	•			
ПРН 6	•			•			•				•				•				
ПРН 7		•	•		•	•		•			•	•					•		
ПРН 8				•			•		•		•		•	•	•	•			•
ПРН 9				•			•				•		•	•	•	•			
ПРН 10				•			•				•		•	•	•	•			
ПРН 11				•			•		•		•		•	•	•	•			•
ПРН 12		•	•		•	•						•					•		
ПРН 13		•	•		•	•		•				•					•		
ПРН 14		•	•		•	•	•					•					•		
ПРН 15								•	•	•	•		•	•			•	•	•
ПРН 16				•					•		•		•	•	•	•			
ПРН 17	•			•			•				•								
ПРН 18	•			•			•				•								
ПРН 19								•	•	•		•	•	•	•			•	•
ПРН 20	•							•				•	•	•	•			•	•
ПРН 21	•			•			•				•								
ПРН 22		•	•		•	•	•					•					•		
ПРН 23		•	•		•	•	•					•					•		
ПРН 24		•	•		•	•	•					•					•		